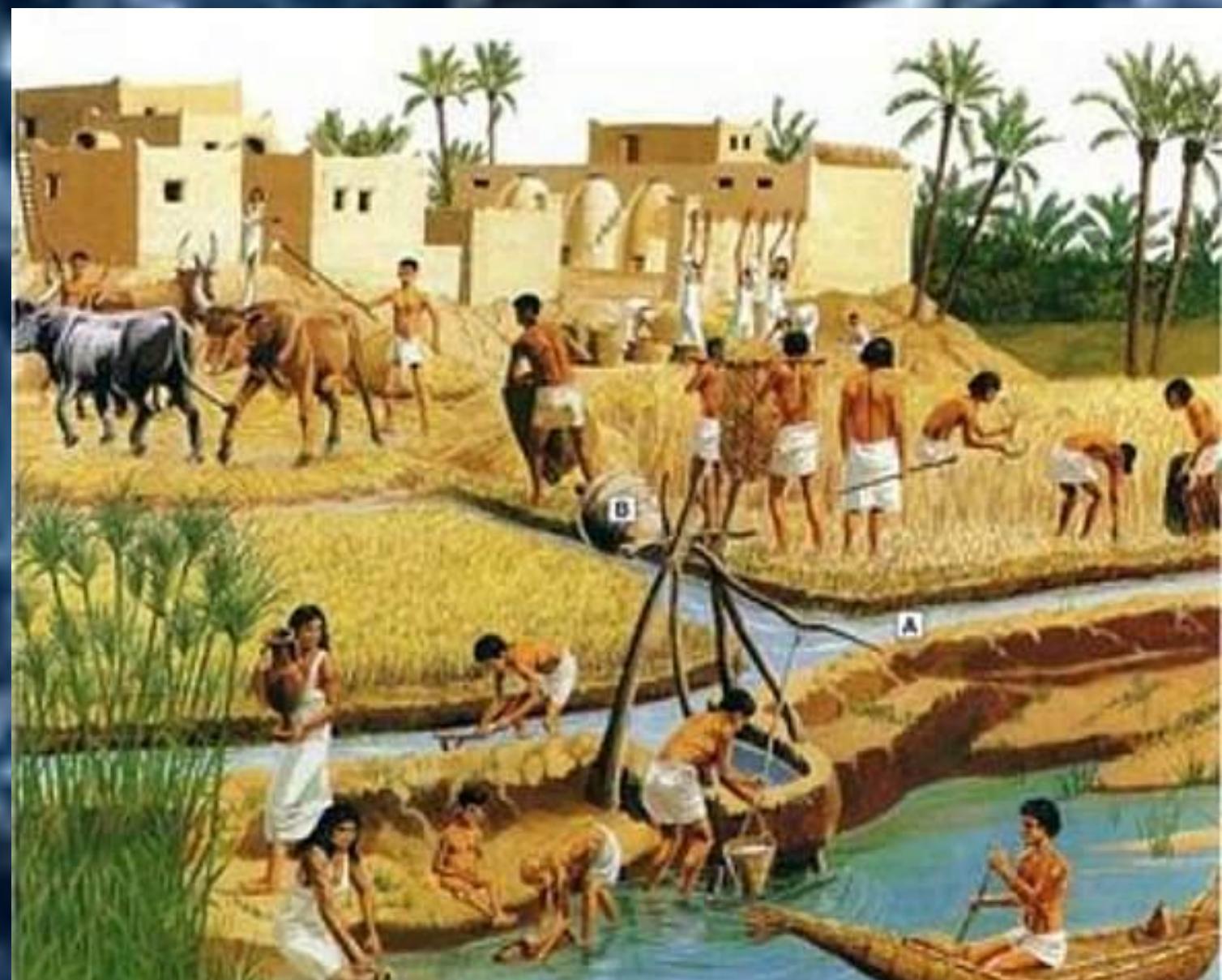

Voda – vrelo civilizacije

Slika 1. Egiptatska civilizacija uz rijeku Nil

- ❖ Gledano kroz povijest voda je bila uzrok nastanka, razvoja, a često i propadanja velikih civilizacija.
- ❖ Civilizacija je skup materijalnih i duhovnih stećevina određenog društva.
- ❖ Prve drevne civilizacije su se razvile uz vodu:
- drevni Egipat uz dolinu rijeke Nil;
- Mezopotamija između rijeka Eufrata i Tigrisa;
- Maje koje su nastanile Yucatanski poluotok na kojem su rijeke i jezera prava rijetkost, svoje gradove su izgradili oko ponora gdje se skupljala voda.
- ❖ S vremenom su drevne civilizacije naučile donositi vodu do njih umjesto da se same presele uz vodu.

Slika 2. Antička Mezopotamija, drevni grad Babilon

Slika 3. Venecija, Ponte di Rialto

Slika 4. Miami Beach, SAD

- ❖ Sposobnost pokretanja vode u masovnim razmjerima bila je i blagoslov i prokletstvo za moderne civilizacije.
- ❖ S jedne strane, to je omogućilo gradovima da narastu do ogromnih veličina. S druge strane, ovi gradovi se oslanjaju na stalan izvor vode, a kada se prekine, neminovno nastupa kaos.
- ❖ Povijest je bila puna društava koja su propadala jednostavno zato što nisu mogla prevladati štetno iscrpljivanje lokalnih resursa i širenje stanovništva koje je pratilo njihov početni uspjeh.
- ❖ Civilizacije su izravno ograničene kvalitetom i količinom dostupne sigurne vode za piće i vode za život.
- ❖ Danas smo svjedoci mnogih teritorijalnih sporova diljem svijeta oko vode koji sve više eskaliraju.

Slika 5. Problem prekomjernog korištenja voda u Evropi

Slika 6. grad Osijek na rijeci Dravi

- ❖ Pitka je voda neophodna za ljudski život, zdravlje i ukupnu dobrobit, odnosno za smanjenje siromaštva i gladi.
- ❖ Voda je ključni element održivog razvoja, predstavlja globalnu materiju koja bitno utječe na razvoj ili propast života na Zemlji.
- ❖ Zbog trenda koncentracije stanovništva u gradovima može se bez pretjerivanja reći da će i njihovo funkciranje ovisiti o količini i kvaliteti upravljanja i raspodjele vodnim resursima unutar gradova.
- ❖ Rezolucijom Opće skupštine UN-a 64/292 iz 2010. godine potvrđeno je pravo na sigurnu i čistu vodu za piće te odvodnju otpadnih voda kao ljudsko pravo od ključne važnosti za potpuno uživanje života i svih ljudskih prava.

Slika 7. Nestašica vode u Indiji

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku
Građevinski i arhitektonski fakultet Osijek
Josip Juraj Strossmayer University of Osijek
Faculty of Civil Engineering and Architecture Osijek

www.gfos.unios.hr

Literatura:

- Energetika marketing, Sigurnija i pouzdanija opskrba vodom u Osijeku, <https://www.energetika-net.com/termotehnika-i-voda/sigurnija-i-pouzdanja-opskrba-vodom-u-osijeku-26342> (20.03.2023.)
- European Environment Agency, L'exploitation de l'eau en Europe: des enjeux quantitatifs et qualitatifs, 2018., <https://www.eea.europa.eu/fr/signaux/signaux-2018/articles/l2019exploitation-de-l2019eau-en-europe> (25.03.2023.)
- Idea Club Travel d.o.o., Venecija – najromantičnija na svijetu, <https://www.icputovanja.hr/hr/novosti/venecija-najromantičnija-na-svijetu> (20.03.2023.)
- N. Počuća, Ekhidrologija, zagadenje i zaštita voda. Beograd: Građevinska knjiga, 2008.
- N. Serdarević, PoslovniPuls.com: Antička Mezopotamija je kolijevka civilizacije ali i – biznisa, 2018. <https://poslovniPuls.com/2018/07/12/anticka-mezopotamija-je-kolijevka-civilizacije-ali-i-biznisa/> (30.03.2023.)
- Serbia Posts English, These cities will disappear by 2030, <https://www.serbia-postsen.com/world/123789/These-cities-will-disappear-by-2030.html> (20.03.2023.)
- Timetoast timelines, <https://www.timetoast.com/timelines/theo-08-e-an-a-carolina-09-historia-1-a> (20.03.2023.)
- United Nations and General Assembly, Resolution adopted by the General Assembly on 28 July 2010. 2010.
- Vatican News, Wasserkrise in Indien: 600 Millionen Menschen haben kein Wasser <https://www.vaticannews.va/de/welt/news/2018-07/indien-wassermangel-trinkwasser-gift.html> (21.03.2023.)
- V. Trbojević, Zaštita potrošača korisnika vodne usluge opskrbe vodom, Zagreb, 2018.